

# מאורות השבת



פרשת וישב

עורך: הרב סתיו א.

מאור הפרשה | מאור הדרשה | מאור הלשון | מאור המנורה | מאור הבית

## מאור הדרשה

### לישב בשלווה

**"וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִגְרֵי אֲבִיו בְּאֶרֶץ כְּנַעַן."** (לו. א)

אומר רש"י: ביקש יעקב לישב בשלווה, לכן קפץ עליו רוגזו של יוסף. אומר הקב"ה: "לא די לצדיקים מה שמתוקן להם לעולם הבא, אלא שמבקשים לישב בשלווה בעולם הזה?"

עולם הזה עם עולם הבא.. זה לא הולך ביחד!

פעם אחת איזה ערבוצ"י אחד עבר ליד הכותל.

פתאום הוא רואה יהודי ניגש לאיזה גביר גדול, לוחש לו באוזן כמה מילים, והגביר מוציא תבילה של שטרות.

אחר כך ניגש יהודי אחר לגביר, לוחש גם הוא איזה משהו באוזנו, והגביר מוציא מכיסו חבילה של שטרות, ונותן לו.

הערבוצ"י האביון הסתקרן, מה לוחשים לו שם באוזן?!

גם הוא רוצה...

הוא ניגש ליהודי הראשון ושואל אותו: "תגיד, מה לחשת לגביר?"

אומר לו היהודי: "אני אגיד לך את האמת. אמרתי לו שאמא שלי היא הבת של ה'בן איש חי', ושאינ לי גרוש על הנשמה."

אמר לי הגביר: "נכד של בן איש חי..." הוא הוציא שטרות ואמר לי: "שיהיה לך לבריאות!"

המשך בעמוד 2

## מאור הפרשה

ר' אבשלום ח.

### מלכות יהודה

**"וַיֵּרֶד יְהוּדָה מֵאֵת אֶתִּי" (לה. א)**

אומר רש"י: שהורידוהו מגדולתו.. יהודה היה מנהיג, אומרים לו האחים, אם היית אומר להשיבו היינו שומעים לך! נכשלת. וירד יהודה- מגדולתו.. אבל המלכים אומר: כאשר מעשה של מכירת יוסף היה התחלה להגלות הכללי ושעבוד מלכיות, שכל הגליות והשעבודים הם שלשלת אחת קשורים זה בזה כנודע, הקדים השם להכין אור המלך המשיח.. וזה **מדרש** (ספ) רבי שמואל בר נחמן פתח (ימיה כט) "כי אנכי ידעתי את המחשבות", שבטים היו עסוקין במכירתו של יוסף.. ויהודה היה עסוק ליקח לו אשה, והקב"ה היה עוסק **בורא אורו של מלך המשיח**, אורו של משיח זו מלכות יהודה, שושלת בית דוד "עד כי יבא שילה". **לכאורה** זו נקודת העליה והגדולה של יהודה, ולא הירידה?

**המדרש** (צו) אומר: "יהודה אתה יודוך אחיך" לפי שהודית, יודו לך אחיך, בעוה"ז ובעוה"ב, ולפי ברכתו של יעקב אבינו עמדו ממנו שלשים מלכים.. וכן לעוה"ב "ודוד עבדי נשיא להם לעולם" (יחזקאל לו), ולפי שזכה יהודה והציל לתמר ולשני בניה מן המיתה, והציל את יוסף מן המיתה, רש"י (יח) אומר: "בני עלי" סלקת את עצמך ואמרת **מה בצע** וכן בהריגת תמר שהודה **צדקה ממני**, כלומר, יהודה זוכה למלכות על הצלת יוסף ועל הודאתו במעשה תמר. **מהי מלכותו של יהודה?**

אומר השיחות **מוסר**: כי מדרגתו של האדם נמדדת לפי מידת אחריותו למעשיו.. מי שאחראי למעשיו במידה הגדולה ביותר, הוא הראוי לכתר מלכות. שאול המלך מאבד את המלכות, על טענתו "כי ידאתי את העם ואשמע בקולו" אומר לו שמואל "אם קטן אתה בעיניך

ראש שבטי ישראל אתה", למלכות דרושה גבורה, לך חסרה תכונה זו. לעומתו, דוד המלך, בעת שנתן הנביא מעמיד בפניו את משל כבשת הרש ודוד המלך פוסק את דינו, אומר לו נתן הנביא "אתה תאיש!", מיד זועק דוד המלך "חטאתי לה'". אני אשם! מנקודת האמת שבו הוא לוקח אחריות למעשיו.

האחים מוכרים את יוסף, הם דנו אותו כרודף והקב"ה הסכים להם. **מה ראה יהודה לחזור בו?** כשאמרו האחים "וכיסינו את דמו" אומר רש"י: נעלים מיתתו! אמר יהודה, איננו יכולים לקבל על עצמינו את אחריות המעשה ונצטרך להעלים מיתתו, ופסק דין שאי אפשר לקחת עליו אחריות אינו פסק דין. אם כן, **למה הורידוהו מגדולתו?**

האחים קיבלו את דבריו, אבל כשראו שהוא עצמו מתחמק מאחריות ומתכוון לכסות מאביו את המכירה, הורידוהו מגדולתו..

**איך מלכות דוד, אורו של משיח, יכול לצמוח שוב ממעשה תמר?**

יהודה מבין את נפילתו ומתקן את מידת האחריות שלו במעשה תמר. "צדקה ממני", זה לא שרציתי להציל אותה ואת העוברים, או להינצל מרצח, אלא הכוונה אני אשם, מקבל אחריות למעשה, **המדרש** (שמות ל ט) אומר: ולמה נתן הקב"ה כתר ליהודה? והלא לא לכדו הוא גיבור מכל אחיו, והלא שמעון ולוי גיבורים היו, והאחרים? אלא שדן דין אמת לתמר, לכן נעשה דיין לעולם. **כיצד?** היו יצחק ויעקב יושבים שם וכל אחיו והיו מחפים אותו. הכיר יהודה למקום ואמר אמיתת הדבר ואמר "צדקה ממני" ועשאו הקב"ה נשיא. יהודה מצרף למידת האחריות את נקודת האמת ואיתה הוא מצליח להודות בטעותו ולקחת אחריות על מעשיו.

המשך בעמוד 4

נא לשמור על קדושת הלליו

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה

מאור הדרשה  
המשך מעמוד 1

טוב, ניגש  
הערבוצ'קה ליהודי  
השני ושואל אותו:  
"תגיד לי בבקשה,  
מה לך לחשת שם  
לגבירד?"

אמר לו היהודי: "את  
האמת, אמרתי לו  
שנבעך אני גר צדק.  
אין לי גואל ומושיע,  
אולי הוא יוכל לעזור  
במשהו..."

אמר לי הגבירד:  
"ואהבתם את  
הגר..." הוציא  
חבילת שטרות ושם  
לי בכיס.

הערבוצ'לך דן קל  
וחומר בעצמו...

אם כך קיבל כל אחד  
בנפרד, אני אצרך  
את שניהם ואקבל  
פי כמה וכמה...

הוא אור אומץ וניגש  
לגבירד: "תעשה לי  
טובה אמא שלי  
הבת של ה'בן איש  
חי' ובנוסף אני גם  
גר צדק, אולי תעזור  
לי... אין לי מה  
לאכול..."

אתם כבר מבינים  
לבד לאן הגבירד שלח  
אותו...

הערבוצ'קה פשוט  
לא מבין שנכד של  
בן איש חי זה לא  
הולך עם גר צדק...

כך גם עולם הזה  
ועולם הבא... זה  
פשוט לא יכול  
להסתדר!

שכל הנחת של  
העולם הבא תלויה  
בטרדות של העולם  
הזה.

(אפריון שלמה)

# מאור הלשון

ר' סתיו א.

## שמירת הלשון (ח"ב)

### בעניין יוסף עם אחיו - חלק א'

**כלל הדבר: האדם צריך להיות מאוד זהיר בדיבורו, שהוא בדיבורו מסדר את ההנהגה לעצמו, אם יתנהג עימו במידת החסד או להיפך, חס ושלום.**

**כתיב** "וַיָּבֹא יוֹסֵף אֶת דִּיבְתָם רָעָה אֶל אֲבִיהֶם" (בראשית לז, כ) יוסף מספר לאבא יעקב על חלק מאחיו, שהיו קוראים לאחים האחרים 'עבדים', ועל שחשודים על העריות, ושחשודים על אבר מן החי. **והנה** הכתוב סיפר לנו, שאמנם לא דיבר זה לשום אדם, רק לאביהם, וכוננתו היתה כדי שאבא יוכיחם, ואעפ"כ התורה אומרת שעשה שלא כהוגן, כיוון שהיה לו להוכיחם בעצמו מתחילה על זה. כי מצד דין הוכחה יכול שיהא היתר שתלמיד יגלה לרב, אך לא יגלה לאביו. ואף שיתכן שהיו מודים שזה לא כדן במה שקראו להם 'עבדים', כי באמת יעקב, קודם שהתחתן עם אימותיהם השפחות, שיחררן ולקחן לנשים, כמו שכתוב שם 'נשי אביו', או מכל מקום, היו מראים לו על עצם החשד שלו, שזו טעות.

**ומה** שאמר שחשודים על העריות, גם כן הייתה טעות! ויש כמה פירושים אצל רבותינו מה בדיוק היה שם, יש אומרים שקנו בשוק ואשה מכרה להם, והוא סבר שאסור לשאת ולתת עם אשה והם סברו שאין בזה איסור מאחר וזה לא ממקום של פנאי ובטלה, אלא 'טרוד בעסקיו', והוא לא צידד בזה, כי סבר שאשה זה גדר שאסור לעבור עליו, ויהי מה... [לשון ה'שפתי חכמים': ומה שהיה חושדן על העריות הכי פירושו דק"ל (קידושין ע) אין משתמשין באשה ר"ל שאדם אחר אסור להשתמש באשת איש ויוסף היה רואה שהיו משתמשין באשת איש או בעסקי משא ומתן לכך חשדן על העריות אבל טעות היה בידו דהא דאמרין אין משתמשין באשה היינו דוקא דברים של חיבה כגון רחיצת פניו ידיו ורגליו והצעת המטה, אבל שאר דברים שאינן של חיבה או לישא וליתן עמהם מותר.]

**וכן** גם בעניין אבר מן החי, שאמנם שראה אותם כביכול אוכלים בהמה מבלי לשחוט, אך הייתה מותרת מצד 'כן פקועה' וכו'.

**ואמרו** חז"ל שעל כולן נענש מידה במידה:

על שאמר - קורין לאחיהם עבדים - לעבד נמכר יוסף.  
על שאמר - שחשודים על העריות - חשדוהו כל מצרים באשת פוטיפר.

**התורה** מאריכה מאוד לספר אודותיו ואודות אחיו. מאחר שסיבת ירידתנו למצרים נתהוותה ממה שקרה שם (מכירת יוסף וכו'), ועוד כמה עניינים נוראים שנשתלשלו ע"י זה, וזאת כדי שכל אדם יקח מזה מוסר איך שצריך לשמור פיו ולשגור.

**נלמד** על המורכבות שהייתה שם ביניהם, מה שבעצם הוביל אותנו לירידה, תרתי משמע, למצרים. עניין שמלווה אותנו עד היום, ובעצם עד הגאולה השלמה (שתב"א) שעליה כתוב "אראנו נפלאות".

**במסכת** אבות (א, יד) כתוב: הילל היה אומר: אם אין אני לי מי לי וכו'.

בפשטות, מדובר על עניין זריזות לעבודת השם, ואומר: אם אין האדם בעצמו מזדרז בעודו בחייו ובעודו בכוחו, מי יכול להועיל לזו? כמו שכתוב בקהלת (ט, י): כל אשר תמצא ידך לעשות בכוחך, עשה - בכוחך דווקא! כי האדם לא יכול לסמוך על בניו כי מעט מן המעט, והעיקר להכין לעצמו צידה לבית מועדו. והוא מה שאמר הילל בצורה פשוטה: אם האדם בעצמו לא ייטיב לנפשו, מי יכול להיטיב לזו?

**ועכשיו שימו לב!** יש כאן רמז לעניין נורא! והוא: אם האדם לא יעשה לעצמו רעה, מי יוכל לעשות לו רעה? כי האמת שכל העניינים שבעולם שנסבבים לאדם, הן לטוב הן לרע, הכל - האדם מסבב לעצמו! (שמעתימ???: מהיום, אין אכלו לי, שתו לי...)

**והעניין** הזה שאנו מדברים בו, עניין הירידה למצרים, **סיבה הראשונה** מפני שאמר אברהם אבינו, "כמה אדע כי אירשנה?" השיבו הקב"ה: "ידוע תדע, כי גר יהיה זרעך בארץ". ואמרו חז"ל (שבת פט): ראוי היה יעקב אבינו לירד בשלשלאות של ברזל למצרים, אלא שזכותו גרם לו שנהגו עימו בדרך כבוד לבוא לבנו, המולך במצרים.

**וסיבת** הדבר, שיוסף יהיה המולך, ושאר בניו יהיו נכנעים לו, גם כן גרם יעקב אבינו בעצמו לזה, בשעה שחרה אפו של יעקב על רחל שאמרה: "הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי" וענה לה: "התחת אלהים אנכי אשר מנע ממך פרי בטן?"! ומובא במדרש, שאמר הקב"ה: וכן כך עונין את המועקות? חייך, שכניך עומדים לפני בנה.

### המשך בעמוד 4

## נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה

לעילוי נשמת  
שלום בן אפרים

לעילוי נשמת  
ענת בת רחל

לעילוי נשמת  
יוסף בן יחיא

לעילוי נשמת  
אוריית ב' ניסים עפרים

לעילוי נשמת  
משה בן חסן יעקב

לעילוי נשמת  
יהונתן בן משה

מאור  
הנשמה

הרוצה לזכות לבנים צדיקים

ברוך הוא אלוהינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים ונבחר בנו להיות סגולה ועם קדוש כפי שהוא ית' קדוש, ולהתנהג במידותיו. מה הוא קדוש אף אתה קדוש, מה הוא חנון אף אתה חנון וכו'. כמו שאחז"ל במסכת יומא (לט.) ת"ר, והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני (ויקרא), אדם מקדש עצמו מעט, מקדשין אותו הרבה. מקדש עצמו מלמטה, מקדשין אותו מלמעלה. מקדש עצמו בעוה"ז, מקדשין אותו בעוה"ב. וכיוון שכן, נמצא שכל זמן שאנחנו עושים הטוב והישר, אנו מקדשין שמו הגדול. ואם ח"ו להיכף, מחללין שמו לרעתנו, וכל הכיעור והפשע והחילול נשאר על עצמנו.

ולהיות אדם טוב או רע באופיו, תלוי בסיבת ביאתו לעולם, דבר הקובע את טבעו ומוגו. וכן באילו ערכים הושרשו בו בימי ילדותו ונערותו, בין בחינוך מצד ההורים וכד' ובין בחברה שגדל בה. והוא סיבת קדושת השם או חילולו, ובניו אחריו מושפעים ממנו. ובנים צדיקים, מקדשין את השם, והרשעים, בהיפך. יש כח הדוגמא האישית של ההורה להטות את הכף, ובניו שרואים שאביהם עושה כל מעשיו לשם שמים, יהיו הגונים. וכמו שמצינו אצל יהודה ותמר שעשו לשם שמים ונתעברה בשני צדיקים כדוגמת שמש וירח, פרץ וזרח, מהאחד יצאו מלכים, ומהשני נביאים. ומפרץ ועד דוד המלך, הם עשרה דורות של צדיקים גמורים. ועל כן בחר השם יתברך בדוד עבדו להיות מלך על ישראל לעולם הוא וזרעו. לפי שבא מעשר מעלות צדיק בן צדיק, כדמיון עשרה סדרי עולם.

כשאת בחושך, את באור הכי גדול של חיך!

עצמך באנרגיות ותמשיכי למלא את תפקיך כאמא ואשה ואת שליחותך בעולם מתוך אמונה ובטחון בהשם ששם אותך במקום הזה, החשוך.. ותגלי שהמקום בעצם מואר..

כי הקב"ה נותן לך את הניסיונות ואת האתגרים, אבל יחד עם זאת הוא נותן לך כוחות לעמוד זקופה ולהילחם בהם, להתמודד ולנצח.

אז אל תתעייפי ואל תדימי ידיים! יש לך בית, משפחה, בעל וילדים והם צריכים אותך שתלחמי עליהם ובשבילם. "עזרי" לקב"ה להוציא ממך בזמנים האלו את כל הטוב שטמון בך, את כל המעלות שבך, הכישרים, היכולות, ואל תותרי, כי משם צומחים, זו ירידה לצורך עליה.

גם אצל האמהות הקדושות, חייהן לא היו קלים, הן בחינוך הילדים, הן בשלום בית, הן בסביבתן, הן חוו קנאה, תחרות, קשיי פרנסה, ילדים מאתגרים, בזיונות, והן נלחמו ולא ויתרו, נלחמו בדרך השם עם אמונה ובטחון בו, עם עשייה ותפילות והגיעו להצלחות כבירות.

זכרי! אחרי השקיעה מגיעה הזריחה ואין ברירה וחייבים לקום לעוד יום של עשייה! גם בתוך הבור..

ומסופר בחסיד אחד שירד עם חברו למרתף הבית. בחוץ זרחה השמש במלוא עוזה. ואילו המרתף היה חשוך ואפלולי. עמדו השניים על מקומם דקות אחדות עד שהחלו לראות דבר מה בחדר. שח בעל הבית לחברו "כזה הוא טבע האדם, שכאשר הוא בא ממקום שמאיר בו אור חזק למקום חשוך ואפלולי - בדגה הראשון אין הוא רואה דבר, ולאחר מכן אור-העיניים חוזר כבראשונה". "טעות בידך" אמר לו החסיד, "החושך - חושך הוא ולא אור, אלא שכאשר יושבים בחושך ומסתגלים אליו, מתחילים לדמות שחושך זה- אור הוא".

הבנת יקירת? החושך מסביבך הוא בעצם אור גדול שמקיף אותך, רק האמיני וגלי אותו! שבת שלום וחנוכה שמח, מלא אמונה אור ושמחה!

**"וַיְהִי כַאֲשֶׁר בָּא יוֹסֵף אֶל אָחִיו וַיִּפְּשִׁיטוּ אֶת יוֹסֵף וּגו'. וַיִּקְחֵהוּ וַיִּשְׁלְכוּ אֹתוֹ הַבְּרֶה וְהַבּוֹר רַק אֵין בּוֹ מַיִם." (בראשית לו, כג-כה)**

יוסף הצדיק הושלך על ידי אחיו לבור ריק, רק חושך ועלטה, עקרבים ונחשים! והגה הקב"ה בדרכו מוציא את יוסף חי מהבור, ומכאן נסללת לו הדרך לגדולות. יוסף אמנם הגיע למצרים שזה עוד חושך מוחלט כביכול, אך זה היה אור גדול. השם הצליח את דרכו, הוא זכה לברכה והצלחה בכל מה שעשה, בכל מה שנגע, כי יוסף ירע שכל הקורות אותו זה רק מהשם, לא מאחיו ולא מאף אחד אחר, אלא מהקב"ה לבדו, שהוא עשה עושה ויעשה לכל המעשים ולא בשר ודם.

ומזה יש לנו ללמוד לעצמנו... כשמרגישים שבורים, עצובים, כשהכל מרגיש רק הרס וחורבן סביבנו, כשלא הולך, לא מצליח, כשכל מה שקורה זה לא כפי שתכננו, לא כפי שרצינו..

יש לך חלומות, משאלות, ואת לא מצליחה לראות את האור בקצה המנהרה, חושך מוחלט! את רוצה להתכנסות בשמיכה ולא לצאת משם לעולם! קשה לך עם חינוך הילדים, השלום בית, הפרנסה, הכריזאות, הסביבה לא מאירה לך פנים... פוגעים בך, נסיונות, נפילות, כשלונות.. ואין סוף של קשיים..

דעו! את נמצאת במבחן האמונה וכל זה.. זה אור אחר גדול, תפקחי את העיניים ותביני שהכל זה מהקב"ה.

זה תלוי בך! בהתבוננות שלך! ובהבנה שהכל זה מהשם. זה הזמן שאת הכי יכולה להתדבק בקב"ה ועם זה תצאי מהשמיכה עם חיוך לעבודת השם יתברך בכל הכת, כי הוא נותן לך כח ואת צריכה לנצל את זה. דווקא בתוך הבור הזה, תכנסי לעשייה רצופה מתוך אמונה ושמחה אמיתית שאין עוד מלבדו!

תקדישי זמן לעצמך כתחום שאת אוהבת (חוג, קורס, מפגש חברתי) שיאיר אותך ותאירי את הסביבה ואת הבית, הטעיני את



מאור הפרשה המשך מעמוד 1

אומר השעורי דעת: כשניטלה המלוכה מראובן, אמר לו יעקב "פחו כמים אל תותר", לא היית אמיץ הדעת ואביר הלב למשול בכוחותיך, אלא היית פחו כמים, נמצאו בך כוחות שרצו מעצמם... מבלי שתמשול עליהם ותמלוך עליהם, אין לך כח של מלכות. ויהודה... מחזק את התכונה הזו עד לקבלת המלכות.

יוסף מולך במצרים, האחים מגיעים והוא מבקש מהם להביא את בנימין, כשמגיעים האחים ליעקב, יעקב מזדעק, "אותי שכלתם, יוסף איננו ושמעון איננו ואת בנימין תקחו, עלי היו כלנה". אומר ראובן "את שני בני תמית, אם לא אביאנו אליך.. יעקב כועס ואומר: "לא ירד בני עמכם". אומר יהודה, "שלחה הנער אתי.. אנכי אערבנו מידי תבקשנו, אם לא הביאותיו אליך והצגתיו לפניך וחטאתי לך כל הימים" ויעקב מסכים לשלוח עימו את בנימין, למה יעקב מקבל את ערבותו של יהודה ולא את ערבותו של ראובן? אומר רש"י: לא קבל דבריו של ראובן, אמר, 'בכור שוטה הוא זה, הוא אומר להמית בניו, וכי בניו הם ולא בניו?!!' מה הפסול בדברים אלו? הלא גם יהודה מסכן את חייו...

להמית את בניו?!! וכי בניו הם לא בניו?!! אני לא אמית אותם... אם כן, הערכות והאחריות, היא לא אמיתית, לכן יעקב לא מקבל את הצעתו. כשבא יהודה ומטיל את האחריות על עצמו עד כדי איבוד העוה"ב שלו, יעקב רואה אחריות רצינית... ועל בעל אחריות כזה ראוי לסמוך.

וכשיוסף מאשים את בנימין בלקיחת הגביע ורוצה לקחת אותו לעבד, יהודה אומר ליוסף: "כי עבדך ערב את הנער.. ועתה ישב נא עבדך תחת הנער עבד לאדוני.. סן אראה ברע אשר ימצא את אביו". ויגש אליו יהודה "אומר המדרש: שני מלכים מתדיינים.. יוסף מלך במצרים ויהודה עם כח של מלכות, בורא אורו של משיח. שבת שלום!

מלכות זה משפט, "מלך במשפט יעמיד ארץ", ובלי נקודת אמת לא יתכן משפט אמת ומלכות צדק. אומר השעורי דעת: מפני זה זכה למלכות, מפני שהייתה בו גבורת הדעת ואמיצות הלב לבלתי יירא מרוב החרפה שתהיה לו מהודאתו, ובשעה שהיה אפשר לו שיכוסה כל המעשה, הודה ולא בוש! זוהי גבורת המלכות ולו יאתה המלוכה... לכתו בדרך אמת להשפיל את עצמו אם האמת דורשת זאת ממנו, זאת היא הנותנת לו מלוכה.

ראובן הוא הבכור, המלוכה מגיעה לו, הוא עושה פעולות דומות ליהודה. למה הוא לא זוכה?

"וישמע ראובן ויצילהו מידם", אומר רש"י: להחזירו אל אביו, זה יותר טוב מלמכור אותו לישמעאלים!

במכירת יוסף, הוא בא לאחים בתלונה, "הלא אמרתי לכם אל תחטאו בילד ולא שמעתם..", אף שבדבריו אמר "למען הציל אותו מידם", אומר רש"י: רוח"ק מעידה על ראובן שלא אמר זאת אלא להציל אותו. אבל הכוונה הייתה, ממשיך רש"י: אמר, אני בכור וגדול שבכולן, לא יתלה הסירחון, אלא בי, לא האחריות והאמת הובילו אותו במעשה ההצלה, אלא הרווח האישי, וזו גם זעקתו כשלא מצא את יוסף בכור "הילד איננו ואני אנה אני בא" הפסדתי.. הכלי יקר אומר: לפי שהיה מתיירא פן יתלו כל הסירחון בו כדי שתשוב אליו הבכורה שניטלה ממנו. חשבונות אישיים...

הברכת פרץ אומר: כיון ששורש חטאו הוא מה שפגע בכבוד אביו לכלבל מצעו, אם כן.. החזרת יוסף לאביו להצילו מצער ומאבלות. הרי היא תשובת המשקל.. ותיקון למעשה בלהה.. ולכן עכשיו אמר שהילד איננו ובמה יזכה את אורחו לתקן מה שגמם במעשה בלהה...!!

מאור הלשון המשך מעמוד 2

האריך הכתוב בעניין החלומות, להצדיק קצת את השבטים מאין באו לשנאה גדולה כזאת, לעלות בליבם לסלקו מן העולם. וזאת מפני שחשבו שרוצה למלוך עליהם, ולכן הוא מספר דיבה רעה לאביהם, כדי שאביהם יסלקם מעל פניו... ומה שאביהם עשה לו כתונת פסים, נראה בעיניהם כדברים הניכרים שמשמא קיבל דברי יוסף, ואפשר שיסכים לזה שהוא יהיה הגביר עליהם, כעניין שאמר יצחק ליעקב (כו, כט) - "הוה גביר לאחיך, וישתחוו לך בני אמך", או, ח"ו, יסלקם לגמרי, כמו מה שאמר נח (ט, כה) - "ארור כנען, עבד עבדים יהיה לאחיו", ולכן חשבו עצה איך להפטר ממנו...

תראו איך הראש עובד כאשר הוא נלחץ ברמה הקיומית. הכל מצטרף לדמיון אחד גדול, וכאשר זה קורה, דעו לכם כי נלכדתם ביד היצר, שהוא כח המדמה, שניתנו לו כוחות מאת הבורא ית' להכניס את האדם לסחרור דמיונות כאילו שיקרה כך וכך, ע"י שמפרש לך את האמת בצורה מעוותת.

ואיך יתכן שיצליח לשקר לכולנו בצורה שיטתית כזו במשך אלפי שנים???

על כך נלמד אי"ה בפעם הבאה!

על שאמר - שחשודים על אבר מן החי, משום שלא ראה אותם שוחטים, טעות היה - הודיע לנו הכתוב (בראשית לו, לא) וישחטו שעיר עזים במכירתו, ולא אכלוהו חי.

וזהו שכתוב במשלי (טו, יג) "פלוס ומאזני משפט לה". כתיב "וישראל אהב את יוסף מכל בניו, כי בן זקונים הוא לו". הודיענו הכתוב בזה, שלא קיבל יעקב אבינו הלשון הרע שהביא עליהם, ואהבו רק מטעם שכן זקונים הוא לו!

יש ללמוד מזה לחיי היומיום... אם זה להורים שבינינו, כמה שהילדים באים להתלונן על בן בית אחר, שעשה כך ועשה כך, שלא ישתנה היחס והרגש כלפי אותו ילד, אם זה לילד המספר שכך דיבר על אחיו, ובין אם זה לילד שכך סיפרו עליו.

וכן אם זה בכל מקום שאנו נמצאים, לא לקבל לשון הרע וגם לא להתפעל כלל מהדיבור הזה, רק אפשר להעיר/להאיר למספר שלא כהוגן עשה.

בראשית לו, פסוק ה': "וַיִּחַלֵּם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיֵּצֵד לְאָחָיו וַיֹּסֶפֶ: עוֹד שָׁנָא אֹתוֹ." פסוק ח': "וַיֹּאמְרוּ לוֹ אָחָיו הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ, אִם מְשׁוּל תִּמְשָׁל בָּנוּ וַיֹּסֶפוּ עוֹד שָׁנָא אֹתוֹ עַל חֲלֻמֹתָיו וְעַל דְּבָרָיו."